

MŮŽEŠ BÝT DVAKRÁT POŽEHNANÝ!

(FILEMONOVI 12-16)

Jan Suchý, Ústí nad Labem, 6. října 2024

Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy.

Koloským 3:13

I. ÚVOD

Pokoj vám, Kristem milovaní domácí víry, milost i vám, vážení hosté. Kéž nám všem společně dnes vzejde světlo slávy evangelia Pána Ježíše Krista. V něm je naděje světa, v něm jediném je spása.

A. Nejnádhernější zpráva pro tebe

Procházíme společně list apoštola Pavla svému milovanému spolupracovníku do města Kolosy, Filemonovi. A protože už jsme dnes v tomto listě potřetí, věřím, že už všichni víme, co je hlavní téma tohoto krátkého listu. Ano, je to odpuštění. A jaké je to odpuštění? Odpuštění, o kterém se píše nejen v listu Filemonovi, ačkoliv zde toto slovo není zmíněno ani jednou, je nejen hlavní myšlenkou tohoto nejkratšího Pavlova listu, který v Písmu máme, ale odpuštění je tou největší zprávou, tou nejnádhernější novinou zjevenou v celé Bibli!

- *Jak líbezné je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu, jenž Sijónu hlásá: „Tvůj Bůh kraluje!” (Iz 52:7)*

Nyní přichází to slovo, ta dobrá zpráva evangelia i k nám:

- *V Kristu máme vykoupení a odpuštění hříchů (Kol 1:14)*

To je ta největší a nejnádhernější zpráva, jakou kdy můžeš slyšet. Bůh odpouští hříchy všem, kteří důvěřují Kristu. Ten, který nikdy nezhřešil proti Bohu ani lidem, ani skutkem, ani myšlenkou, ze své veliké lásky stal se hříchem kvůli nám. Proto byl ukřižován a zemřel na kříži Golgoty. A Otec Bůh přijal tuto spravedlivou oběť smíření a vzkřísil jej z mrtvých. Toto jsou slova samotného Božího Syna, Ježíše Krista:

- *Neboť to je vůle mého Otce, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný; a já jej vzkřísím v poslední den. (J 6:40)*

Už jsi poznal Boží odpuštění? Už jsi uvěřil, že to byl tvůj hřích, kdy jsi celý svůj dosavadní život nežil k Boží slávě a radosti, co přivedlo svatého Syna Božího, Ježíše, až na kříž k té potupné smrti zločince? Už jsi padl na duchovní kolena a všechny hříchy mu vydal a prosil o milost? Už jsi novými očima uviděl nádheru věčného všemohoucího svatého Boha, když očistil tvé zlé svědomí a naplnil tě svým pokojem? Už jsi našel smíření s Bohem ve víře Kristu Ježíši? Pak se dnes můžeš učit u apoštola Pavla, otroka Onezima i bratra Filemona, co je svatá a dobrá Boží vůle pro tvůj vlastní život dnes! Církvi do Kolos, do které patří Filemon, to Pavel nádherně shrnuje:

- *Kol 3:12 Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblectě milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost. 13 Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy. 14 Především však mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti.*

B. Pavel, Onezimos a Filemon

Pokračujeme dnes naším studiem listu Filemonovi. Jak můžeme shrnout situaci, do které apoštol Pavel píše z římského vězení svému milovanému spolupracovníku Filemonovi do Kolos? Filemon uvěřil skrze Pavlovo kázání evangelia, nejspíše v Efezu (Sk 19). Stal se součástí církve v Kolosách, kde poskytl prostor ve svém domě ke společnému uctívání Pána církví. Protože byl majetný, vlastnil také otroka, jak bylo v tehdejší společnosti zvykem. Ten otrok se jmenoval Onezimos a v tu dobu nebyl křesťanem. Dokonce ukradl svému pánu peníze a utekl od něj. Protože tím přestoupil zákon a jako zločinec se vystavil trestu, uprchl daleko od svého pána Filemona – a to až do Říma, kde se chtěl pravděpodobně ztratit z očí, aby ho nenašli. Setkal se tu ale s apoštolem Pavlem, a díky evangeliu, které od něj uslyšel, i on uvěřil Ježíši

Kristu. Nyní tento nově z víry narozený křesťan musí dát věci ve svém životě do pořádku. Pavel ho tedy posílá spolu s Tychikem do Kolos s dopisem Filemonovi. Tak jako Onezimos našel odpuštění u Boha, nyní jej musí hledat také u Filemona, svého pána, proti kterému se provinil. Jestli nyní i ty patříš Pánu, je třeba dát do pořádku vztahy s druhými lidmi. Nejčastěji bývají pochroumané vztahy k našim nejbližším – v rodině – k rodičům, dětem, snaše, zeti, k tchýni či tchánovi. Má Pán své slovo do takové situace? Co říká Boží slovo do našich poničených vztahů?

- *Mk 11:25-26 A kdykoli povstáváte k modlitbě, odpouštějte, co proti druhým máte, aby i váš Otec, který je v nebesích, vám odpustil vaše přestoupení." 26 Jestliže však vy neodpustíte, ani váš Otec, který je v nebesích, vám neodpustí vaše přestoupení.*

Odpusť i ty, jako tobě odpouští tvůj nebeský Otec. Na tvé hříchy už nevzpomene. Velikost Božího odpuštění nás zavazuje jednat stejně. Neznamená to vždy, že ihned dojdete smíření, na tom bude ještě hodně práce, ale tam, kde je třeba začít, je tvoje vlastní srdce. Hořkost či zášť vůči druhému je možné vyhnat na kolenou. Modlitba, která tyto hříchy vyznává, dojde u svých dětí k sluchu nebeského Otce.

- *Lk 11:10 Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno.*

Jestliže ještě málo vidíš potřebu, abys ty odpustil druhému, co máš proti němu, čti Písmo – v Markovi 11,25 nebo v Lukáši 11,4, kde Pán učí své učedníky, jak se modlit. Dívej se na charakter Filemona. Získávej také takový! Také se mezi lidmi ví o tvé víře? Pavel slyšel o víře Filemona 1000 km daleko v Římě. To proto, že ji Filemon žil. Chodil po cestách následování Krista. Ptal se: co oslaví v mém životě Krista? A to také udělal. A nejenom o víře, ale i lásce Filemona k církvi se vědělo. Sloužíš duchovními dary, které ti Bůh dává, ve tvé místní církvi? Filemon sdílel svůj život s druhými v církvi. Ví církev o tom, co prožíváš, jakými duchovními i tělesnými zápasy procházíš? Víš ty o druhých v církvi, aby ses za ně mohl konkrétně modlit? Filemon potěšoval srdce svatých (v.7). Máš slova Písma do situace svého bratra, sestry? Můžeš v tom růst! Poznávej Pána v Písmu a služ druhým. Jestli jsi uvěřil Pánu, Písmo říká, že jsi nové stvoření! Máš novou motivaci v životě na každý den – oslavit Pána v lásce, kterou s tebou sdílí! Máš k tomu novou moc – Duch svatý je s tebou pořád a učí tě, jak to udělat. Máš všechno! *Jsmeli Kristovi, všechno je naše! (1K 3,21-23)*

II. CESTA ODPUŠTĚNÍ (v. 12-14)

- *12 Posílám ti ho zpět, je mi drahý jako mé vlastní srdce.*

A. **Láska, ne manipulace**

Pavel posílá Onezima z Říma zpět do Kolos k jeho pánu Filemonovi. Je třeba dát do pořádku vztah s lidmi, vztah Onezima a Filomena. Všimněte si, že mu Pavel nenapsal něco ve stylu: Filemone, ty říkáš, že jsi křesťan, tak teď když Onezimos uvěřil, a tak dobře mi tu pomáhá na díle evangelia, tak já si ho tu nechám. Ty mu musíš všechno odpustit a buď rád, že tu se mnou Onezimos pracuje pro evangelium. Ne, takhle to Pavel Filemonovi vůbec neřekl. Láska, kterou působí v obráceném srdci Bůh, Duch svatý, nemanipuluje s druhými lidmi podle toho, o čem jsme přesvědčeni, že je pravdivé a správné. Láska dává stopku manipulaci. Nenutí druhého něco udělat, protože tvrdí něco, jakože by se třeba:

- jinak znemožnil, nebo
- ukázal, že vlastně nemiluje Pána, nebo
- že nežije spravedlivě, pro Krista, ale spíš pro sebe, nebo
- prostě by to ukazovalo na neposvěcený charakter

I kdyby z toho byla něco pravda, musí to ukázat Duch svatý vnitřním voláním k pokání a opuštění takového hříchu, ne člověk. Ani ty, ani já, nejsme Duch svatý. To co, můžeme pro bratra udělat je, že se budeme modlit, prosit Pána, aby to ukázal druhému, aby pravda byla zjevná. Ne sebestředná manipulace, ale láska, která je z Boha, je největší křesťanova motivace. Nenutí druhé jednat a myslet, jak my chceme, ale v pravdě a s modlitbou očekává na Boží jednání v srdci druhého člověka. Vždyť modlitba má moc. (Mt 7,7; J 15,7) Pán Bůh ji slyší a On udělá, co je v Jeho plánu to nejlepší. Jak s námi, tak s bratrem, za kterého prosíme. Pán Bůh je dobrý. Tak vytrvejme v modlitbách, s láskou a očekáváním na Pánovo jednání. S touhou, aby On se oslavil. Tak mu budeme společně znovu vzdávat chválu. Ať k tomu dospěje Filemon sám, že musí Onezimovi odpustit, protože i jemu Bůh odpustil, a to mnohem víc – to, za co by Filemon měl spravedlivě platit v pekle na věky věků, jeho vzpouru proti Bohu, jeho nesvatost, jeho pýchu. Ať je to Duch svatý, kdo usvědčí Filemona, že je třeba Onezimovi odpustit, že od Filemona utekl a okradl ho. To je

odpuštění po Božím vzoru. To je dílo Ducha svatého v nás, kteří věříme. Není to lidská moc, výhrůžky, vydírání, tlak na emoce, ale moc Ducha svatého, která nás vede, abychom prokázali lásku a odpuštění a v modlitbách trpělivě čekali na Boží jednání ke smíření.

B. Nový život není zástěrka

- *13 Chtěl jsem si ho ponechat u sebe, aby mi ve vězení, kde jsem pro evangelium, sloužil místo tebe, 14 avšak bez tvého souhlasu jsem nechtěl nic udělat, aby tvá dobrota nebyla jakoby vynucená, nýbrž aby byla dobrovolná.*

Pavel byl ve vězení požehnan službou nově obráceného Onezima. Ten zachráněný otrok mohl zvolat: Všechno je v mém životě nové! Bůh mi odpustil! Daroval mi nový život! Věčný život! Haleluja! Dává mi radost! To všechno je pravda, když člověk uvěří Bohu. Ale nikdy to nemůže být zástěrka pro zůstávání v hříších minulosti, ze života před obrácením. Musíš je vyznat a opustit. Tak jako musel Onezimos vyznat svoje hříchy Bohu, svou bezbožnost, svou vzpouru, aby mohl dojít Božího odpuštění, tak musí nyní vyznat své hříchy vůči lidem a najít jejich odpuštění, jestli je to možné. Pro křesťana není alternativa.

- *Ef 4:31-32 Ať je vám vzdána všechna tvrdost, zloba, hněv, křik, utrhaní a s tím i každá špatnost; 32 buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.*

Ne vždy, a ne hned dojde s druhým člověkem ke smíření. Křesťan musí odpustit druhému, ale druhá strana ne vždy, a ne hned přijme prosbu o odpuštění. Smíření je vždy cílem, ale ne vždy nastane. Ve svém srdci musíme odpustit druhým. To v každém případě. Jestli ale dojdeme ke smíření, to záleží i na druhé osobě. U Boha je ale vždycky naděje. Jen musíme dát do pořádku to, co je v naší moci – odpustit druhému.

III. POŽEHNÁNÍ Z ODPUŠTĚNÍ (v. 15-16)

Pavel pokračuje ve svém listu Filemonovi:

- *15 Snad proto byl na čas od tebe odloučen, abys ho měl navěky - 16 ne už jako otroka, nýbrž mnohem více než otroka: jako milovaného bratra. Když se jím stal mně, oč více jím bude tobě před lidmi i před Pánem.*

A. Boží svrchovanost a prozřetelnost

Pán Bůh má vše ve své ruce, On naplní své záměry s námi. Jeho cíl je jediný: naše posvěcení do Jeho podoby. To přinese Pánu chválu. Pán Bůh i naše zlé skutky používá, aby v životě svých dětí, lidí znovuzrozených skrze víru v Krista, přinesl požehnání. Filemon – přišel o otroka, o pracovní sílu, a ještě ho Onezimos pravděpodobně okradl (v.18) Možná se nejjeden z vás zeptá: Co na tom může být dobrého? Jaká Boží svrchovanost a prozřetelnost se v tom prokazuje? Boží svrchovanost se tu ukazuje v tom, že Pán dal milost k pokání nyní i uprchlému otroku, zloději, který by u lidského soudu dostal tvrdý trest, třeba i ten nejvyšší – ztrátu života. Prozřetelnost je v tom, že Pán Bůh použil to zlé v životě těchto dvou nyní bratrů v Kristu, a obrátil to v jejich věčné dobro. To zlé Pán použil k dobrému. Utrpení na chvíli má za následek věčnou slávu. Pán může to zlé, co uděláme, nebo čím procházíme, obrátit v něco nádherného, o čem ani nesníme. Jak musel být Filemon nazlobený, když zjistil, že mu utekl pracovník, a ještě ho obral? Ale Pán to zamýšlel jinak. Filemon nebyl první a nebyl ani poslední, kdo zakusil pravdu, kterou tak výstižně řekl Josef, jeden z dvanácti Izraelových synů. Po smrti Jáкова, přišli bratři za Josefem, druhým mužem po faraonovi v Egyptě. Báli se, že se jim nyní pomstí za zradu, kterou na něm kdysi spáchali, když ho prodali do Egypta. Bratři mu poslali vzkaz:

- *Gn 50:17-20 Josefovi řekněte toto: »Ach, odpusť prosím svým bratrům přestoupení a hřích, neboť se na tobě dopustili zlého činu. Odpusť prosím služebníkům Boha tvého otce to přestoupení.«" Josef se nad jejich vzkazem rozplakal. 18 Pak přišli bratři sami, padli před ním a řekli: "Tu jsme, měj nás za otroky!" 19 Josef jim však odvětil: "Nebojte se. Což jsem Bůh? 20 Vy jste proti mně zamýšleli zlo, Bůh však zamýšlel dobro; tím, co se stalo, jak dnes vidíme, zachoval naživu četný lid.*

Zlo, které přinesli bratři do Josefova života, Pán Bůh použil, aby zachoval mnohé Izraelce naživu i během hladomoru. Tak by Josef mohl vyznat stejnou pravdu, jako apoštol Pavel v:

- *Ř 8:28 Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí.*

Filemon je svědek stejné pravdy ve svém životě. Můžeš to říct i ty? Všecko napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha. Ale ten text pokračuje:

- *Ř 8:29-30 Které předem vyhlédl, ty také předem určil, aby přijali podobu jeho Syna, tak aby byl prvorozený mezi mnoha bratřími; 30 které předem určil, ty také povolal; které povolal, ty také ospravedlnil, a které ospravedlnil, ty také uvedl do své slávy.*

Boží milost přináší změnu, chce abychom byli den ze dne víc podobní Pánu Ježíši. Boží milost také nevyhnutelně vede k modlitbě vděčnosti za každé Pánovo jednání v životě křesťana. Nedávno nám do redakce Zápasu o duši přišel dopis. Reagoval na radu časopisu jedné sestře, která se potýká s těžkými zdravotními a životními trápeními. Bratr, který nám napsal, souhlasil s povzbuzením ke čtení z Bible a k modlitbě, k účasti na uctívání a životu místní církve. Ale jednu věc ještě doplnil:

- *1Te 5:18 Za všech okolností děkujte, neboť to je vůle Boží v Kristu Ježíši pro vás.*

To nás vede k trpělivému očekávání, co Pán přivede do mého života. Vede k vytrvalosti i uprostřed zkoušek, kterým nerozumíme a ptáme se: Pane, jak se tohle může dít v mém životě, vždyť jsem tvoje dítě. Přece říkáš, že mě miluješ.

- *1J 4:10 V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy.*

B. Dvakrát požehnaný Filemon

K čemu Boží prozřetelnost dovedla Filemona? Pavel nevyzývá Filemona, ani Onezima, aby se osvobodil z otroctví, ale vyzývá Filemona, aby mu odpustil, přijal Onezima zpět. Filemon je dvakrát požehnan z odpuštění. Jednou proto, že Onezimos ho prosí o odpuštění, že od něj utekl, a dokonce něco zpronevěřil, či ukradl. A Filemon má zpět svého služebníka, který pro něj pracuje. Ale Filemon Onezima nedostal zpět jen jako svého uprchlého otroka, ale také jako milovaného bratra. Filemon je dvakrát požehnaný! Onezimos mohl uvěřit Pánu Ježíši. Jakou radost přinese do života křesťana zpráva, že někdo z jeho domu uvěřil Pánu. Jak vroucně se modlíme za své nejbližší! A když někdo uvěří, jaká radost v našem srdci! Jaká vděčnost v místní církvi! A spolu s nimi se raduje nebe

- *nad jedním hříšníkem, který činí pokání, (Lk 15:7)*

Takovou radost prožíval Filemon. Onezimos je spasený! Nyní budou pracovat společně. Tak mohou být také dva křesťané spolu v práci. Ve vztahu nadřazený

a podřízený. Pak jsou ale také ve vztahu jako bratři v Kristu, a to je mnohem víc, to je na věčnost. Tak mají mnohá požehnání: mohou se spolu modlit za lidi ve firmě, za evangelium a jeho šíření mezi lidmi v práci, za praktické potřeby lidí ve firmě, To je dvojí požehnání. Chvála Pánu! Odpuštění je Pánem postavená cesta, po které musí jít každý, kdo Kristu patří. Na té cestě nás čeká nejedno požehnání. Půjdeš po ní i ty? Vydej se cestou poslušnosti i v odpuštění. A nalezeš mnoho požehnání a stejně tak i důvodů k vděčnosti a chvále Pánu!